

Referat despre manuscrisele din Qumaran si talmudul - prima parte

Tradițiile și normele de conduită etică și socială, cunoștințele, credințele și comentariile religioase au fost adunate (începând din sec. II e.n.) în mai multe opere de compilatie. Misna cea mai importantă cuprinde, în șase secțiuni, tradiții referitoare la agricultura, sărbători, femei, drept civil și penal, sacrificii și consacrară, puritate și impuritate (în sens moral și religios). Comentariile la textele Misnei alcătuiesc Ghemara "Completare". Halaka cuprinde tradiții privind cultul, riturile, dreptul civil și dreptul penal. Hagada însumează o materie narativă derivată din tradiții biblice, povești, legende, fabule, alegorii.

Opera care sintetizează într-un fel aceste scrieri și care a devenit textul fundamental (după Vechiul Testament) al ebraismului este Talmudul ("învațatură") adevărată enciclopedie a cunoștințelor evreilor timpului.

De fapt, sunt două Talmuduri cel babilonian și cel din Ierusalim (ediția din Vilna la un loc 20 de volume în-folio). Primul, cel mai important și mai voluminos, scris și terminat pe teritoriul babilonian spre sfârșitul secolului al V-lea e.n., a devenit Talmudul propriu-zis. codul de viață al poporului evreu. La baza ambelor Talmuduri sunt textele Misnei; materia principală a ambelor este Halaka legea obligatorie pentru evrei, alături de care, poveștile luate din Hagada (texte etice și teologice, sub formă de istorii, amintiri, legende, anecdote, fabule, parabole, sentențe, proverbe) constituie un bogat material folcloric. "Jurisprudență, teologie, dogmatică, morală, mistică, științele naturii, medicină, matematică, astronomie, astrologie, istorie, folclor, superstiții, magie... Totul se găsește aici, dezbătut cu o dialectică implacabilă și supus focului unei insatiabile contradicții" (A. Chouraqui).

Sub raportul ideologiei etico-religioase se remarcă aici, printre altele, rolul important atribuit ideii de pedeapsă cu chinurile iadului și de răsplătă din rai; doctrina caderii omului în păcat dar nu și a păcatului originar; mintuirea oamenilor concepută mai degrabă în funcție de națiune decât de individ, etc. "În Evul Mediu (476-1492) evreii din Franța și din Germania au studiat mai mult Talmudul decât Vechiul Testament. Unii rabini socoteau autoritatea lui superioară preceptelor Vechiului Testament" (W. Durant).